

BAKURUBASANNI

(nimoro 12 songo)

Mali kono = Dōrōme 300

Afiri ki kono = Dōrōme 600

Jamana were = Dōrōme 1000

Awirilikalo san 2009

Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 20-21-21-04. Bosola Bamako-Mali. San 37nan boko 447nan A songo : dōrōme 15

Goferenaman Minisiri kuraw

- Sanusi Ture, Soro ni Nafoloko
Minisiri

Mali soro n'a nafoloko baaraw nemogoya kalifalen be bi Sanusi Ture la. A si be san 59 na. Mogoo kalannenba don soro ni nafoloko siratigc la. An ka sannakalansoba min tun be wele ENA, n'a yelemana sisan ka ke Bamako Iniwérisite bolofara do ye, a ye karamogoya ke yen san 20 kono forobanafoloko ni saalenkow kan, k'a ta san 1980 la ka se san 2000 ma. A kera jamana nafolo kolosibagaba ye, k'a ta san 1978 la ka se San 1987 ma; ka ke jamana ka baarakenafoloko nemogoba ye, k'a ta san 1987 la ka se san 1991 ma. K'a ta san 1991 la ka se san 1994 ma, a kera Soro ni Nafoloko Minisiri ka konsayi ye. K'a ta san 2008 la fo ka na a ke Minisiri ye san 2009, a tun be Minisirinemogoo ka kabine nemogoya

A to be ne 2nan na

Mali goferenaman kura

Alamisadon, awirikalo tile 9, san 2009, su damine na, kibaruyaw sorola arajo ni jabaranin na yelemaaw kan Mali goferenaman Kono. Jamanakuntigisariya Nimoro 00157 y'a jira ko yelemaaw donna Mali goferenaman na ka da Minisirinemogoo ka lajini kan ani jamanakuntigi ka dije. Minisiri minnu be Mali goferenaman na bi olu togo n'u joyorow (aw b'o soro ne 2nan na)

N'i ye jatemine ke, i b'a ye k'a fo Minisiri fila bora goferenaman na, Minisiri kura duuru nana, joyorofalen kelen kera. Fila minnu bora olu ye Amadu Ture ye ani Madamu Sidibe Aminata Sidibe, olu tun ye kalanko Minisiri filaw ye. Olu nonabilala ni Madamu Zineti Belegaradi ye ani Saliku Sanogo. Minisiri kura duuruw ye : Sanusi Ture (Soro ni Nafoloko), Madamu Sibi Zineti Belegaradi (kalan sannada), Saliku Sanogo (Kalanko, Balikukanani fasokanw), Lasine Buware (Jamana ka baarakenafolo) ani Abu So (Ofisi Yiriwali). Minisiri Cemogoo Sangare ni Minisiri Agatamu Agi Alasani ye joyorofalen ke:

Goferenaman kura ka laje folo Arabadon, awirilikalo tile 15, san 2009, peresidan Amadu Tumani Ture ye goferenaman kura minisiriw ka laje folo nemogoya ke. Laje in kera masakeso soden min kono, o be wele Mali. Laadalafoliw bannen ko, mara kecogo numan te sabati fen minnu ko, jamanakuntigi y'a sinsin olu kan goferenaman kura minisiriw ye. A y'a jira ko "Minisiri ka baarakene ka kan ka tige jamana de folo kono. A ka baara mumé ka kan ka nesin jamanadenw ma. A ni jamanadenw ka kan ka dorogo walasa a k'u fekow don. A y'a jini minisiriw fe, fasojobaara minnu kalifara la, u k'u jo u joyor la, k'u jeniyorofin, k'olu waleya." Goferenaman haminanko geleew na, fila be yen jamanakuntigi da sera olu ma : Mali kalanko ani nafoloko. Fen min ye kalanko yoro ye, a y'a jira ko ben kera fen minnu kan kalanko lajeba temenen in na, goferenaman k'a jilaja k'olu waleya. Nafoloko nasiraw la, jamanakuntigi y'a geleya Minisiriw ma u ka feerew tige jamana kannajuruw ka se ka sara. O hukumu kono, jamanakuntigi y'a ka nisongoya jira ka nesin kooriko geleyaw ma an ka jamana kono. O geleya ninnu wulili be wulikajebaw de kofo walasa Mali ka se k'a ka joyor folo soro, bawo an ka jamana ma se halibi ka feerew soro koori sannifeere kecogo numan ka se ka sabati.

S. Dunbuya / M. Konta

KONOKO

Goferenaman minisiriw togo n'u joyor

Poroze SOSUMAR ye lahidurdata forotigiw fante

Ofisidinizeri y'a ka ciwaraw lajiya

Kalankene n° 81nan. Laadalajeckuluw ani Yiriwalijeckuluw

Dukene 56 nan. Durkura ye mun ye?

Maraden Bori. Taama labenni n'a geleyaw

Mali ni Faransi ka jekaf tungarankew kunkan

Goferenaman ye demeniwari di politikitonw ma

Farkolonenaje kibaruyaw

Gōferenaman kura minisiriw togo n'u jɔyɔrɔ

- Baarako ni Baaradegekalan Minisiri : Iba Njayi
- Kéneyako Minisiri: Umaru Iburahima Ture
- Bololabaara ni Turisimi Minisiri : Njayi Ba
- Jamana Marali ani Sigida Lakodonnenn ka Minisiri : Zenerali Kafuguna Kone
- Baganmara ni Mønni Minisiri : Madamu Jalo Madeleni Ba
- Mali ni jamana wèrew cè konew ñenabòli ani Bolodijøgonma dijè kono Minisiri : Mukitari Wani
- Sigida lamini ani Saniyali Minisiri : Cemøgø Sangare
- Minenkow ani Taamakow Minisiri : Ahamedji Jani Semega
- Dugujukorønafolomafenw Minisiri : Abu Bakari Tarawele
- Lakana Minisiri : Zenerali Sajo Gasama
- Keléfanga ani Sorodasi kòròw ka Minisiri : Nace Pileya
- Kokanmalidenw ani Afiriki ka Donjøgonna Minisiri : Badara Aliyu Makalu
- Muso, Den ani Du Yiriwali Minisiri : Madamu Mayiga Sina Danba
- Sene Minisiri : Agatamu Agi Alasani
- Kunnafoniko n'a Føere Kuraw Minisiri : Madamu Jara Mariyamu Filance Jalo
- Baarakelaw, Gōferenamancakèdaw ani Jamana Yelemasen Kuraw Minisiri : Abuduli Wahabu Berite
- Iznikow, Nafolobokow ani Jago Minisiri : Ahamadu Abudulayi Jalo
- Soro ni Nafoloko Minisiri : Sanusi Ture
- Hadamadenyasiraw Yiriwali ani Mogokorøbaw dëmeni Minisiri : Seku Jakite
- Sariyako Minisiri : Maharafa Tarawele
- Duko, Dugukoloko ani Dugubaw Jøli Minisiri : Madamu Gaku Salamata Fofana
- Kalan Sannada ani Dønniya Konèjinini Minisiri : Madamu Sibi Zineti Belegaradi
- Kalanko, Balikukaklan ani Fasokanw Yiriwali Minisiri : Saliku Sanogo
- Seko ni Dønko Minisiri : Mohamedji Eli Mokitari
- Denmisènw ani Farikolojenaje Minisiri : Hamani Nangi
- Fanga Sigibolow ni Gōferenaman cè konew Minisiri, ani Gōferenaman ka kumalasela : Madamu Fatu Gindo
- Kuran ni Jiko Minisiri : Mamadu Jara
- Minisiri min be Soro ni Nafoloko Minisiri kerefe k'a dëme, n'a ka baaraw ñesinnen be Jamana ka Baarakenafoloko ma : Lasine Buware
- Jamana Sekertéri Minisiri ñemøgø kerefe n'a ka baaraw ñesinnen be Ofisidinizeri Yiriwali ma : Abu So.

Ne folo to

Ia. Sanusi Ture furulen don, den naani b'a bolo .naani b'a bolo.

- Lasine Buware, Minisiri min be Soro ni Nafoloko Minisiri kerefe k'a dëme, n'a ka baaraw ñesinnen be Jamana ka Baarakenafoloko ma

Lasine Buware bangera san 1959 Masala, Segu mara la. A y'a ka kalan kun folow ke san 1966 ni san 1972 furancew la. A ye DEF (Defu) soro Konçdimini lakoli la, san 1975 waatiw la. A ye BAC (Baki) soro Marakala Lise la san 1978. San

1979 - 1987 a taara kalan na Araba, Marokujamana faaba la, ka mara kecogo sannawaalan soro yen. K'a ta san 1990 la ka se san 1994 ma, a ye baara ke desantaralisason ñenabòlicakèda la, ani fanga sigibolow yelemasen kuraw ñenabòlicakèda. Lasine Buwre kera konsayi ye Jamanakuntigi ka baarakeyøro la, ka soro ka ke INPS ñemøgøba ye. A tora yen de fo ka minisiriya se a ma san 2009 in na.

- Madamu Sibi Zineti Belegaradi, Kalan Sannada ani Dønniya Konèjinini Minisiri :

Madamu Sibi ye mogø donnén ye kalanko siratigé la Mali kono, sango Bamako Iniwérsite la, A bangera san 1949 Maritinki. A y'a ka kalan kun folow ni filananw ke a bangejamana na dugu la min be wele Føidefaransi. Negé boli n'a

yeelenni baaraw, a y'a ka sannakalanw ke o siratige de la, k'o dipulomuba soro n'o ye Dokitora ye. A y'o soro san 1977. A ye lakolikaramogoya ke ka teme Oroso Moritani jamana na ani Marikori, Kadiwari jamana na, ka tila k'a ke Mali kalansoba la, min be wele ENsup. K'a ta san 1991 la ka se san 2002 ma, kalansoba min tun be wele EHEP, a kera o nemogoba dankan ye, ka tila ka ke o nemogoba ye. San 2002, a kera Bamako Iniwérisite nemogoba dankan ye, ka laban ka ke a nemogoba ye san 2004 fo na se a weleli ma minisiriya la. A furulen don, den duuru b'a bolo.

- Saliku Sanogo, Kalanko, Balikukaklan ani Fasokanw Yiriwali Minisiri

Saliku Sanogo ka baara beelajelen benna Mali lakoliko ma.

Poroze SOSUMAR ye layidu dafa forotigiw fanf

Sukaroko cakeda min be Marakala n'a be wele»SOSUMAR», mariskalo salen in tile 27, o ye sefawari miliyon 19 ani ba 65 alimani sara forotigi dow ye. Cakeda in tun ye yoro minjatemine a ka timinkalasi kuraw seneni sifileli kama, o ye forotigi 30 ka yoro ye. Yoro in be Welentigila Banmaana ani Sinzanin dugukolo kan.

Lajeba kera ka alimani sara a tigiw ye; Segu mara gofereneri ka baarakéjekulu nemogó Yaya A. I. Dolo tun b'o kene kan. Politikitonw ani fanga togolamogo caman fana tun be yen.

Yoro fila ninina SOSUMAR fe a ka baaraw kama. Yoro folo ye forotigi 16 ka foro minenenw ye. Worobine donna o la kabini san 2006 la, timinkalaw sonni kama. Yoro filanan ye forotigi 14 ta minenenenw ye. O baaraw daminenan san 2008.

A bangera san 1944 Nangola, Sikaso kafo la. A y'a ka sannakalanw ke Faransijamana na dugu la min be wele Liyon, donniya kan min be wele FIZIKI ATOMIKI, ka Dokitora soro, ka ke karamogoba ye. A seginnen faso la, a ye lakolikaramogoya ke ENsup la Bamako. San 1981, a ye lakolikaramogoya ke Dogotorow ka kalansoba la, K'a ke Iniwérisite bolofara la min be wele FAST, ka laban ka ke o kalansoba in

nemogoba ye. Minisiriya y'a soro yen de. Nka sanni o ce, a delila ka ke ENsup nemogoba ye, ka ke kalanko nemogoba Bamako mara la siye fila. Kosa in na, lajeba min kera kalanko kunna Mali kono, o nemogoya fana tun be Saliku bolo. Saliku furulen don, den naani b'a

bolo.

- Abu So, Jamana Sekertéri Minisirinémogó kerefe n'a ka baaraw jésinnéen be Ofisidinizeri Yiriwali ma

Abu So bangera san 1953 Gawinane ñoro kafo la. A y'a ka kalan kun folow ke san 1960 ni 1965 ce, ka DEF soro san 1969, ka BAC soro san 1972 Badalabugu Lise la. San 1976, a ye mara kécogo ani sariyako dipulomu soroENA la Bamako. A ye san caman ke komandanya la jamana kono, ka laban ka ke Seneko Minisiri ka kabine nemogó ye san 1991. Kabini san 2005 zanwuyekalo la, Abu So be Segu Gofereneriya la fo ka taa se a weleli ma goferenaman na san 2009 in na.

Mahamadu Konta

Yoro minenen ninnu na, SOSUMAR y'a jira k'a be sefawari 10.000 sara forotigiw ye taari kelen o kelen, ani san o san, o wari mumé de ye miliyon 19 ani ba 65 ye.

SOSUMAR bëna baara min ke a musaka be se miliyari 175 ma. Sukaro dilan izini joli b'o la min ye SOSUMAR yere ko ye, ani timinkalaforo taari 14.000 dalii. A be ke sababu ye ka baara di mogó 4.500 ma. San o san izini in bëna sukaro toni 150.000 fo 200.000 dilan. Alikoli be bo timinkala la. O litiri miliyon 6 be dilan o senf. Dow b'o alikoli in wele «kori».

SOSUMAR yeporoze minye, a bëna sirabawdilan ka worobinew don ani ka kuran lase mogow ma, ka keneyasowjo, ka deme don kalanko la, fo ka taa se sigida yiriwali baara werew la.

Amadu Omaru Jalo ani Dokala Yusufu Jara

Ofisidinizeri y'a ka ciwaraw ladiya

Marakala barazi la, nənajeba kera ciwara ka ladiyalifénw dili hukumu kono. San 2008-2009 sene kanpani na, sene kela minnu ye bœ dan gerekamalo taari soro la Ofisidinizeri kono, a nesinnen tun be olu de ma. Mogo min ye bœ dan o kera Solomani Kulubali ye ka bo Joronkura. Taari kelen o kelen a ye malo toni 8 ani kilo 98 soro. A ka foro mumé ye taari 8 ani meterekare 51 ye. Solomani Kulubali ka nin malobasoro in sababu kera a fanga digili ye farafinno go kan.

Lakoliden minnu tilala kalan na nka n'u ma forobabaara soro fo, olu do ye Ali Kalapo ye. A ye dogotoroya kalan ke Ponz. Ale de kera mogo filanan ye. Taari kelen o kelen a ye toni 8 ani kilo 94 soro. A ka foro mumé ye taari 5 ye. Ali Kalapo nisondiya kojugu n'a ka sene soro ye, a ye mobili kele n san a ka malosongo la. A be to k'a ka denbaya don o kono ka taa a sennayaala.

Mogo sabanan kera Mamadu Pare ye. Taari kelen o kelen a ye toni 8 ani kilo 72 soro. A ka foro mumé ye taa 17 ani meterekare 75 ye.

Mogo naaninan kera Sidi Hayidara ye ka bo Medina, Ngonon mara la. Taari kelen o kelen a ye toni 8 ani kilo 37 soro. A ka foro mumé ye tari 5 ani meterekare 42 ye.

Mogo duurunan kera Bakari Jara ye ka bo NDebugu. Taari kelen o kelen a ye toni 8 ani kilo 37 soro. A ka foro mumé ye taari 5 ani meterekare 70 ye.

Mogo wooronan kera Adama Angoyiba ye. Taari kelen o kelen a ye toni 8 ani kilo 2 soro. A ka foro mumé ye taari 4 ye.

Mogo wolonwulanan kera Mohamedi Sisako ye. Taari kelen o kelen a ye toni 8 ani kilo 1 soro. A ka foro mumé ye taari 5 ye.

Ofisidinizeri nəməgəba Seyidu Idirisa Tarawele y'a jira ko Mali ka

yere taati la, ko foro taari kelen soro tun te teme toni 2 kan. Nka halibi Ofisidinizeri sene kela law k'u jilaja, u ka se ka Madagasikarikaw ka soro nəgɔnna ke. A ko olu be toni 12 fo 14 soro taari kelen na. Seyidu Idirisa Tarawele hami ye ciwara minnu bolen file ka ladiyalifénw soro, u ka se ka taa Madagasikari, u ni yen malobasorlaw ka nəgɔn lafaamuya olu ka taari kelen soro ba kəcogo kan.

Ofisidinizeri nəməgəbow y'a jira ko sene kela fen o fen mana toni 8 soro a ka foro taari o taari soro la, ko yafa be ke o ka foro jisong sarata tilance k'o.

Ciwaraw ka kumalasela Solomani Kulubali ye foli ni tanuni lase goferenaman ma, ani k'a nini sene kela fe u ka dusu ta, ka sene ke a kewati la ani ka sene temesiraw labato.

Amadu Omaru Jalo
Dokala Yusufu Jara

Mamadu Gologo,

Yeremahoronya keli cefarin do taara i da

Mamadu Elibesiri Gologo fatura k'a si to san 85 la. A janaja kera ntendend mariskalo tile 23 san 2009, a ka so Bamako yan. Peresidan Modibo Keyita jeñogon tun don, Madera Keyita ani Awa keyita, ninnu bœ tun ye RDA (erideya) tonden belebelew ye ani yeremahoronya keledenw. Gologo bangera Kulukoro san 1924. Fo ka taa se a fatuli ma, a donna ni baaranumanke ye, tinefø, kankelentigiya, dusu ani farinya. O jogo minnu tun b'a la olu de y'a to ni ani Modibo Keyita benna. Dogotoro tun don. A ye dogotoroya ke tubabutile la Bamako, Katibugu, Duwanzan, Sikaso ani Ararusi. A kera kunnafoniko Minisiri ye Modibo ka Goferenaman na fo ka taa se san

1968 kudeta ma. Politikikele kojugukunyanfan tun don, o de kama a ni tubabuw ma se ka ben. U y'a bolo bo baara la sihe saba, ka laban k'a bila pewu, o si m'a to a ka bo a kan kan, n'o ye Mali ka

horonya ye. O kofe a ye baara soro Ofisidinizeri kono. A ye Politikibaara ke yen fana, ka sendikaw sigi sen kan, ka RDA komitew sigi. Gologo ye kasu ke sihe caman, tubabutile la ani musatile, ka tila ka bo ka RDA nəməgoya ke ani a denfaya fo ka taa se a ka saya ma. Gologo ka baara do fana tun ye gafeseben ye. A ye gafe minnu seben olu be tubabujogow lakari ani tubabuw ka siyawolomaw n'u ka tononiw ka nesin Farafinw ma. A ye do seben a yere ka hadamadenya kan ani an ka seko ni dənkow. Jamanakuntigi, minisiri nəməgə, ani minisiri tun be janaja in kens kan, ka fara RDA nəməgə kan ani Mali Medayiko nəməgə ani jama caman were. Gologo ni fasokanu, lahidu, danbe ani ceytaara i da.

Mahamadu Konta

Minisirijemogø ni Kayi mara mɔgɔbaw sigira ka kuma jamana gelyaw kan

Minisirijemogø Modibo Sidibe taara bolofenw jirali dø suguba dayeleli la Kayi marisikalo banwaati la. Jamana caman baarakelaw n'a feerelikelaw tun be kene in kan.

Sibiridon marisikalo tile 28 san 2009, minisirijemogø ni Kayi mara mɔgɔbaw ye nɔgɔnye ke jamana kunkankow ani u yereh haminankow kan. Kayi goferenaneri Koloneli Mahamadu Mayiga kelen ko ka bisimalifoliw ke Modibo Sidibe la, a ye mɔgɔw ladɔnniya, ko Kayi bonya ye kilometerekare 120.760 ye. A jama kuuru ye mɔgɔ miliyon 1 ani 500.000 ye. Serekili 7 be Kayi kɔnɔ. A komini mumɛ ye 129 ye; dugubakɔnɔkomini ye 12 yolu la.

Gofereneri y'a jira kokura, ko san 2008 - 2009 senɛ kanpani sebekɔrɔ diyara Kayi mara la. A ko suman toni 341 ani kilo 557 sɔrɔla. A tun fɔra ko nɔ hake min tun be sɔrɔ, toni 13 ani kilo 948 yelenna o kan. NKA dɛse kera malo ta ma ni toni 74 kilo 994 ye.

Koloneli Mahamadu Mayiga ka fo la, gelyea caman be Kayi mara mɔgɔw kan. N'o ye dunkafa sabatibaliya, sirabakankasaaraw, kalanko gelyaw, forobacakeyɔrɔw kɔrɔla u yecogo man ni tuguni, bolifen jenama t'u bolo, baarakela hake ma labɔli ke ka fara warikogeleya kan.

Nin gelyea kofɔlen ninnu na, gofereneri y'a jira k'u hamie fanga danbe seginni y'a ma ani basigi ka sabati jamana bɔnɔ. Fen min ye sirabaw mineko juman ye walasa u ka meen si la, mɔgɔw da sera o ma. A jirala ko Jema - Kayi - Diboli siraba min kurunbonkarila san 2005 la, k'o ye tijen'i damine kaban. U ko jamana bagan bee fana be ka ce ka bo ka taa kɔkanjamanaw na. Kayi babili tijnen don; u k'o ka dilan.

Jamana
caman
baarakelaw
n'a
feerelikelaw
tun be kene
in kan.

Minnu somogow be wari ci u ma pɔsiti fe, u k'olu fana t'u k'o wariw sɔrɔ Ala here la.

Minisirijemogø Modibo Sidibe ka jaabili la, a y'a jira ko Kayi babili labenni bɛna ke a te meen. Nka ko fen min ye baganw damatɛmɛboli ye jamana kɔkan ka fara sumanw fana ta kan, a ko nɔgɔya juman be se ka don o la.

Nafoloko, iziniko ani jago minisiri Abudulayi Amadu Jalo tun be

nɔgɔnye in kene kan. A y'a jira ko goferenaman be ka feere dɔw sigi sen kan walasa balokogeleya ka nɔgɔya.

Ani ko wele ka lase OPAM ma. Goferenaman b'a san o jagokelaw bolo dɔrɔme 54 ani tama 3. OPAMU be malo in lamara; ni balodɛse kera kunbofen ye, a be feere mɔgɔw ma dɔrɔme 57.

Fatumata Mayiga
Dokala Yusufu Jara

Te kalanman be dun don mɔgɔ nkɔɔnɔ na

Iran jamana faaba n'o ye Tehran ye, o sannayelenso do nininikew y'a jira ko te kalanmanba minni be dun (kanseri) don mɔgɔ nkɔɔnɔ na. U ka fo la, te ka kan ka sigi a ka suma doɔnin kasɔrɔ k'a min. Mɔgɔ o mɔgɔ ka te minta fanba kalaya ka ca degere 70 ye, dun ka tel i k'o tigi minne a nkɔɔnɔ na.

Nininikela ninnu y'u ka jatemine ke Golesitan mara la. O be Iran jamana kenejkayanfan fe. Djin bee la, a jirala ko Golesitan mara mɔgɔ dunto ka ca kosebe, k'a sababu k'u ka te kalanmanbamin ye.

Samara niginnen

N'i b'a fe k'i ka samaraw niginnen laja, i be papiyew mɔlɔngɔtɔ k'u soori samaraw kɔnɔ.

N'o papiyew fana niginna kasɔrɔ samaraw ma ja, i b'u falen. I be to k'u falen - falen fo ka samaraw ja waati min na.

Samara golomaw te da tasuma kerefe k'u laja. N'i y'o ke, u be ja fo k'u pereñ-pereñ.

Foli ni tanuni ani hakillijagabó

Ne be n ka kuma damine ni foli ni tanuni ye ka jessin an ka goferenaman ma, senekelaw togo la ani Ofisidinizeri. O temenen ko, n b'an ka Pedeze fo n'o ye Seyidu Dirisa Tarawele ye an'an ka Segu senekelaw ka jemaayaso jemaaba n'o ye Mamadu Baba Kone ye, k'a sababu ke u n'u ka baarakelengonw ka cesiri ye senekelaw nofe. Su ni tile u be taama-taama na senekelaw fe yen ka kunnafonini ni bilasirliko numanw ke, ka hakillila numanw di. Fo an k'a don ko jamana in, sanu ni petoroli tene se k'an ka segen ban fo sene, baganmara, ani monni. O tuma na fo anw cikelaw ka deme a jema. Tine na, doonin kera nka toba be ko. San kelen demeni kun ka dogo san 5 wali san 10 segen na. Folo-folo, ni juru tun cayara Ofisi senekelaw kanna, o juruw tun be bin. A tun be fo ka jurw dulon. San duuru o san duuru, o tun be ke, ka senekelaw ku nogon na. Segen tun kelen be sababu ye ka mogoo minnu farifaga olu be galabu soró ka ku tow la. Nka bi o tile temena. An be se k'a fo ni

Iburahima Baba Jara

Iadege b'o la bi, o ye "Maloko Hakillila" ye walima "maloko janjon". O sababu bora mogoo o mogoo la, nemogo la, an seko ye min ye dugawu la, an b'o ke o tigilamogow ye su ni tile. Mogow be kuma caman fo bi, o dow koni ye yelekokuma de ye : ko Ofisi senekelaw demena, nk'o n'a taa bee malo ma se ka nogoya. Bamananw b'a fo ko don kelen fa te wuluke ke doso ye. O temenen ko, do be ja na, nka fen ka fo ja celakaw fana ye. O koro ye mun ye? Kabini malo be ka kan, senekelaw ye Opamu jebila. Senekela jemaaw ma segen o foli la. Nka wale in ma se ka sabati Opamu fe. Kabini o yoro la, hakilimaw siranna ka da a kan ni malo sera, kungo bee be ke wulikajow ye : faantanjuruw ko malo sera. Furunjengonjuruw ko malo sera.

A be feere jenni ma? Julaw, Bamako julaw; Sikaso julaw, Kucala julaw. Ni malo sera tuma dow la, a be ke i n'a fo selimasugu n'u nogonnaw, u be malokise san an ka suguw la, d 30 walima d 40; ka taa u feere Bamako d 80. N'o tun y'a soró Opamu tun be malo bee san, jen tun be taa malo feere yoro were ?An ka jamanakuntigi korow tile la, iziniw tun be malow woro sani feerew ka teme Opamu ka sira fe, hali ni malokaama kilo kelen pe tun don. Opamu tun b'a pese k'a wari di a tigi ma. O dun waatiw y'a soró kalanbaaw man ca ka bi bo de. Bi nansarakalanbaa cayara, kuma te balikukalandenw ma. O tuma n'an b'a fe sumanko ka basigi, an ka teme o sira koro dow fe walasa anw ka segen kana ke sanjikorowosi ye. N te se ka n ka kuma kuncé fo ka foli ke zurunali Kibaru baarakelaw n'a lafasabagaw ye. O temenen ko n ka foli be Jabali zoni jemaaba ye Salifu Wedarago n'a cakejengonw n'a ka sendikaba, Segizagoni jemaaba Yakuba Ture, an'a to bee. **Iburahima Baba Jara,** Surukutu, Dogofiri

Kunnafoni ma di folo san 2009 kooriko kan

Nin ye san kalo 4nan ye. An ni sene kura ce te teme kalo 2 kan bilen Mali yoro dow la. Kunnafoni fosi te ka di senekelaw ma ninan kooriko la. Kooriko be dabolo jumen kan faamaw bolo? Mali geleya juguya tan, o ye kooriko yoboyabali no do ye. Jatemin na, k'a ta san 1997 la ka se 1989 ma, Sikaso mara senekela caman tun te balo san, k'a sababu ke koorisene nafa ye. Dugu caman fana sow cira k'u jo kokura ka toli da u kunna. Ne m'o fo ko Mali geleya bee ye koorisene nagansili no ye de. Nka a fanba koni don Sikaso mara la. So numan kuraw ka caya. N'i y'a ye ne be n ka jatew ta Sikaso mara kan, n be o de don doonin. Mali ka san koori sorota la, kemesarada la 70 be bo Sikasso mara la. A koorikolobo izini fana ka ca ni jamana fan tow ta ye. Koorisene nagasilen, wajibi don jamana k'o joyoro ye wariko ani baloko la.

Hali senekelaw ka nogoo soró ka don u ka sumanw koro, o sababu numan do ye kooriko ye. Koorisene de b'a to nogoo juru ka don senekelaw la. N'o te faantan ka se ka nogoboro kelen doreme 4.500 caman san ka don a ka forow la, o te soró bee bolo. Ni faamaw be se ka kooriko bila sira numan kan san 2009 sene kanpani na, o be diya koorisene caman ye. Geleya juguyara Mali kono.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Koorisene ka jugu a wari sorobali ma

Samiye kura jebilabaaraw tuma sera. Sanji ye lasomini ke an fe Mawuludu kalo tile 17 ni a tile 19 na.

Nka nisongoya min be yan senekelaw kan sisan, o y'an ka kooriwari sorobaliya ye. Koorisene ka jugu a wari sorobaliya ma. N'a fora k'i be koori sene, o wari te soró fo faamaw sagolawaati, o ye geleya belebele ye koorisene na.

Don o don a dun be ka fo arajo la ko ka senekelaw deme koorisenenaw tu halala soró fo u mago be sa. O ko be se ka faamuya cogo di?

N'i ye kalo kelen sara tige faamaw na, dije bee na bo o mankan kalama. Ni faamaw ka musakaw be bo u ka saraw la, u k'a don ko senekelaw fana ka musakaw de be bo u ka sene soró la.

Daramani Jara ka bo Falo Surakabugu la, Bila mara la Segu

Sigidalamogow ka kalafili ke ni hakili ye

N be min fo sigidalamogow ye, o ye nemogosigi min bëna ke an ka sigidaw kono na, u ka baaraw ke ni hakili ye, bawo n'an ye baara in ke an kufé ten, k'a soro an ma jateminé ke netaako la, a be son k'an ka sigi geleya an bolo. Fo sigidalamogow k'a dòn, n'an ye ninta, o be se ka sigida labaara ka ne. N'o te, n'an ye mogo ta, k'o ko ka di an ye ten, ka soro sigida yere hamit'a la, an y'an yere faga. San 5 te tile 5 ye de wa kalo 5 fana te. O la, ne b'a fo sigidalamogow ye, an kana son abada k'an ka sigida to san 5 dingé kono. Jamana yere hamit'a fosi ye bi netaa k'o. O tuma, an ka taa ne. An k'an kofile nka an kana segin k'o.

Musa Sayibu, balikukalankaramogó Bugukoro, Kenenkon, Kulukoro

Kooriwarí

te soro Ala here la

O kofe, kunnafoni do be n bolo k'a fo koorigiko cakeda nemogow ye. An ka jamana soro fanba be bo koori numan caman soro li de la. O kama, fo koori cakeda mogow ni kooricikelaw ka nogon faamu konuman walasa be ka hakew ka jidi. Kooricakeda mogow be kunnafoni duman min di kooricikelaw ma, n'o ma waleya, o be degunba de lase kooricikelaw ma. San o san, ni koori sannifeere be damine, a kunnafoni duman be fo kooricikelaw ye ko : Ni koori donina ka se izini na, tile tan ni duuru (15) o k'o, koori wari be sara. Ne dun ne b'a la, o kuma in te ka waleya anw fe yan. Koori koro wari be ka sara, koori kura danwaati. O la, kooricikelaw ye baara o baara boloda ka bila kooriwarí kan, o be sro lanço, ka fara nogo songo cayali kan. Walasa koorisene yere ka se ka sira tilennen soro, fo kooricakeda mogow ni kooricikelaw ka nogon faamu ka ne.

Musa Sayibu, balikukalankaramogó Bugukoro, Kenenkon, Kulukoro

Kalata kalikasiñew dabora

San 2009 mërisikalata kalikasiñew cayara. An ka nsana do b'a fo ko : a ye ne donto file, an ye ne boto file. O b'a jira ko i signalen be i yere fe.

A be Maliden caman neña ko tubabu nana ni kalata ye Afiriki kono. Kabini Biton Mamari Kulubali tile la, kalata be ke Mali kono. A kecogow de kera seben ye sisani. Dannaya ani danbe makaran tun be kalata kono folo. K'a fo mogo ma sama, ka laban k'o mogo kelen wele sonsan, folomogow tun be saya fe o malo suguya ye.

Ne ka jate la, sigidaw nemogoya ninini ma se kalikasiñew na. An bee be nogon dòn, an ne be nogon ka kewalew la. Hali ni mogo min ye signfe ye sigida la, a ka mogosébeyá n'a ka mogokuntanya dönnen don. N'i y'i jigi da mogokuntant kan k'a k'i nemogo ye a meen o meen a b'a ka mogokuntanya yelen i la. Nin kewale jugu ninnu de ye mogo caman faga kalataw la : dannayatiñe ani jigitige. O n'a ta bee la mogo sebew be yen. Sigidalamogow y'u sugandi siñe fila fo saba. N'iy'i kali sigida mogow ye kon'an ye ne sugandi ne be nin ke, n'i sigira o bo a sira fe, o be dannaya kolo girinya.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Worontona kibaruyaw

Nin ye ne ka bataki folo ye k'a ci Kibaru la, n'a ma ne n m'a dabo a kama. Anw fe yan Worontona, baara fosi te yan ni sené te. An y'an ka forow dila kaban, a to ye fitinin ye. San ka na dörön, an b'a damine. Faamaw ye sanji awiyoñko min ke, ka sanji karaba, o fisayara anw senekelaw ma kosebe. An b'a fo fana k'an fe yan Worontona, anw be Mali körölen na. Mali kura ma se anw fe yan folo. Deme fosi t'anw ye Worontona yan ka jesin sené ma. O bee la an b'an balo soro. Ni faamaw tun sera k'anw deme seneko la, o be diya anw ye kosebe. Bee ko n te sené ke, bee dun be balo sené na.

Tubabubaarakelaw be gerekwu ke do be fara olu sara kan, senekelaw dun te gerekwu ke. Sumanw songo be nogoya, u be geleya a yere ma, senekelaw se si t'a la. Tine don deme be ka ke, nka a te ka se a seyoro bee la. Worontona te ka fosi soro deme na sené na.

Burama Kulibali, Worontona, Si komini, San serikili, Segu mara.

Benbaliya be balimaw fara

An ka duw, ani an ka sinjiw farabaa ye jonnii ye? Ni faw te, a na ke baw ye; walima denw yere.

Sigidaw la sisan, balimaw te nogon kanfo. N'i ye ne nininka, ne b'a fo ko mogokoroba fara denmisén kan, ko bee y'a joyoro bila. N'i ye sisan denmisénw laje, u te mogokoroba bonya. U t'a ka laadilikan men. Folo, ni mogokorobaw tun y'a siñe ka dan yoro min na, denmisénw tun te teme yen kan. Mogokorobaw fana tun be denmisén bee miné cogoya kelen na. Nin ye n'koroke, walima n dogoke den ye, o tun te fo folo. NKasisan, denmisén fara mogokoroba kan, bee de be mogolawoloma ke. O kelen be sababu ye ka benbaliya don du caman kono.

Alasani Tarawele ka bo Kokuna, Kapolondugu komini na Sikaso

Lawalebaro nafa ka bon

Ne nisondiyalen be nin bataki in ci Denafila nininikelaw ma ani Kibaru sebenbagaw, badaa-badaa foli. Sabula an ye tariki do soro Kibaru boko 446 nan kono, a ne 3 nan na, n'o ye Manden Bori ka tariki ye. Mogi si tun ma deli ka Manden Bori ka tariki men folo ani Sakura. Karamogoba fila minnu ye Manden Bori lajenamaya, Gausu Jawara ani Seyibani Kulibali, an b'u fo u ka nininiw na. U sera ka nininiw ke Manden Bori kan jamana 7 kono, Mali, Lagine, Senegali, Saralon, Liberiya, Ginebisawo ani Ganbi, o ye koba ye. O b'a jira ko Mali gundow te soro k'i dalen to Bamako fo i ka bo ka taa Mali dugu koro la.

Yaya Mariko, Senu Bamako

Kalankēn N° 81 nan: Fasodennumanya (laadalajekuluw ani yiriwalijekuluw)

An b'an sinsin gafe fila kan ka Fasodennumanya masala ninnu laben. O gafe fila labenna CNR-ENF fe ka nesin duguyiriwalikalansow ma. U tōgo "Ladamū ni fasodennumanya" san filanan ani san sabanan. Kibaru temenew na, an delila ka dō fō nin masalakun ninnu kan ka teme nk'o t'a bali an k'u tēremē halibi bawo u nafa ka bon.

I - «Laadalajekuluw ye tōn kōrobaw ye an ka duguw kōno minnu sigikun kumbaw ye: * dōnniyaw sōrōli; * nōgōdēmē; * nōgōnēnajē; * seko ni dōnko lakanani; * kungo lakanani; ani dōwērew. Laadalajekuluw nōmōgōya be se ka bō kōrokunda, a be se ka sōrō dōnnibaakunda, a be se ka sōrō ciyen yēre fe. Laadalajekuluw dōw file : donsoton, ciketōn, filankuluw, banmaana joba wōrō, ogokaana, o n'a nōgōnnaw.

II - Yiriwalijekuluw ye tōn kura ye min sigikun ye dugu yiriwali n'a ka nētaa ye. A sinsinbere ye ben,

nōgōnfaamu, kotoñōgōntala ani baara ye. Yiriwalijekulu nōmōgōw be sugandi tōnsigiba sente ni tōnsigijama fanba ka yamaruya ye san hake dō kama. Walasa yiriwalijekulu ka lakodōn konuman, a ka se k'a ka baaraw ke a nēma, a ka ni a ka nēnamaya ka sēmentiya ni sariyasēben ye min be di marabolow ka minisiriso fe. Bi-bi in na, yiriwalijekuluw ka ca an ka jamana kōno kōsebē. Misali la, AWEW ye yiriwalijekulu ye, dēmedonjekuluw ye yiriwalijekulu ye." Nin faamuyaliw sōrōlen kōfē, a ka di an ye kibaru kalanbagaw, a kanubagaw, karamōgōw ani balikukalanden jolenw, bēe lajelen k'i cēsiri, k'i hakili jagabo, ka sēbenni ke i ka dugu laadalajekuluw kan ani yiriwalijekuluw, k'u nafaw, u sariyaw, tōndenw an'u ka baaraw ani tōn ninnu sininama bēna ke cogo di. O ye baara numan ye min nafa ka bon jamana bēe kan.

Mahamadu Kōnta

Dukēn N° 57 nan : Du kura ye mun ye ?

An y'a fō ka teme ko du kura ye cē kelen n'a muso n'a den (w) ye. U kalannen don. U bēe be baara la. U bēe se uyere kōrobakola, kēneyako, siyōrōko ani yērenilahinekow. Anka nēfolikēdōonin nin hakilila in kan. Du kurakote hakilila kura ye dīne kōno.

A bē Larabuw fe yen, a bē tubabuw fe yen a mēenna, hali an fe yan Mali kōno, du kuraw be sōrō an ka galoduguw kōno. Nka du kura bēe n'a tabiya don. Tubabuw ta cogoya ni siniyaw ta tē kelen ye. Larabuw ni Farafinw ta cogoya tē kelen ye, a n'o nōgōnna caman, ka da diinēkow kan, sōrō cogoyaw, seko nin dōnko cogoyaw ani laadalakow danfaraw kan. Nka o danfara ninnu n'u ta bēe, dīne du kura bēe jelen be ko damado la : u bēe sigilen be kala saba kan: 1 - Benkanfuru, 2 - Musokelenfuru, 3 - Bangekōlōsifuru.

1 - **Benkanfuru:** Furujōgon fila k'u kan di nōgōn ma kasōrō u ma diyagoya o de ye Benkanfurye. Osababu be se ka ke ninakanu ye. U ye nōgōn ye, u kera nōgōn fe, u dusukunw kalansora. U kera teri ye, ka ke kanujōgonw ye ka tila ka ke furujōgonw ye. A sababu dō fana be se ka ke nata ni nafa ye. O

la cē ni muso b'a ye k'a fō u fila bēe nafa ka bon sōrō la walima jōyōrō la, walima mōgotigiya la walima danbe la, walima kalan, walima tōgotigiya ani dōwērew. O la, u b'a lajē ka furu nōgōn ma walasa u ka jiidi ka taa a fē u kana nagasi, bawo n'u furla mōgō ma min b'u jukōrō kojugu, u bē siran u kana jigin ka ke o nōgōnna ye. Benkanfuru sababu dō fana be se ka ke an ye kelen ye furu ye : balimayasira, kabilasira, siyakelenyasira, siginōgōyasira, baarañōgonyasira ka hadamadenya sinsin, ka bēn sabati, ka sōrō yiriwa nka o k'a sōrō o hakilila in bangera furujōgon fila ninnu de la fōlō, mōgō wēre m'a don u kun na, k'a diyagoya u kan, walima k'u nēgen n'a ye.

2 - **Musokelenfuru :** Furula, cē ka dan muso kelen ma, a bē fō o de ma musokelenfuru. An fe yan, musokelenfuru hakilila ma sinsin kōsebē. Dōw yēre b'a fō ko musokelentigi ye cē ganan kōrōke ye k'a lagosi. Musocamanfurukera laada ye an fe yan. Silameya nana k'a to sinsin. Halibia bēsenna ankajamana kōno, a kecogo numan an'a kecogo jugu. A nafa dow ye, a bē du bonya, k'a jama caya, ka sōrō labugun, ka

muso ganan hake dōgōya, ka hadamadenya sinsin sigidalamōgōw ni nōgōn cē, duw, kinw, kabilaw, duguw, kafow, jamanaw. Silamediinetigilamōgōw b'a jira k'a bē jēneya dōgōya ani ka furuden caya, o bēe be fanga don Alako la, ka sigi hēre caya. Nka an be don min na i ko bi, musocamanfuru fanga be ka dōgōya denmisenninkunda k'a sababu ke ko fila ye : dīnegēleya ani dīne setigiw ka hakililaw n'oye farajew ye sango nansara ni yahudiya. Hali diinēmōgō dōw be ka muruti musocamanfuru ma bi sango Larabujamanaw na k'a jira ko jurumu be musocamanfuru la n'i ma se k'a saratiw dafa, saratigēlenw don minnu te se ka dafa hadamaden fe abada, olu ka jate la.

3 - **Bangekōlōsi :** An ko du kuraw sigilen be bangekōlōsi fana kan bawo furujōgonw b'a lajē ka den hake dō sōrō u be se ka minnu lamō ka nē. U tē se den hake min musakaw kōrō u tē sōn k'o hake wolo.

O tuma u be bangekōlōsi feērew matarafa n'olu ye ka furakise ta, ka pikiri ke walima ka mananinw don ani yēremine

Mahamadu Kōnta

Manden Bori : Taama labenni n'a geleyaw

Manden Bori sigira fanga la Sakura nōna nka a ma mēen a la. A ka baara fölow kera ka basigi sabati Mandenjamana kōnō ni Manden kalekan saba tiimēni ye : Kodon - Tilen - Baara. A ye fu siri jonya la k'o dabilo pewu. O kōfē fen kelen min tun b'a ni kan, n'o ye ka taa kōgoji dan nini, k'a dōn ni dijē wərew b'e yen minnu ni Manden b'e se ka je, a y'okē.

1 - Manden Bori naniya: Ayetaama in laben jijukōrō, ka feerew tige k'a dōgōkē sigi a no na n'o ye Kanku Musa ye. A ye Banjuli dugu sigi geji da la ka kurunbaw dilali damine yen, o jamana tun b'e wele fölo KABU. Banjuli kera Ganbi faaba ye bi. Baaraw nəməgoya tun b'e Arasidi bolo an'a ka dankan Fezi Abuduli, olu fila bēe tun ye Misirakaw ye, jamana min b'e wele bi Eziputi. Nka baaradenw tun ye Mandenkaw ye kerenkerennenya la Lebuw, Bozow anisomōnōw. Baara ninnu kera gundo la, nka on'a tabee Manden maakōrōw, a namakalaw n'a dōnkotigi caman tun bora a kalama, olu caman tun ma son a ma. U ye feere bēe lajelen tige k'a tijē nka u ma se. Karamogoba Gawusu Jawara ye min sēben a ko kan a ka gafe kōnō, Manden Bori naniya kan, a kélébagaw ka wulikajow an'a ye fanga latēmē cogo min na a dōgōkē ma, an bēna an da don o la nin sen in na : Ala ye ji kanu don Manden Bori la ani jikantaama. O kōfē masaya fanga tun bonyara Manden fo k'a damatēmē. Tukorōjamana, Sahelijamana, Kōgojidajamana, ni min tun t'a ka mara kōnō, o tun b'a ka teriya kōnō. O temēnen kōka bōyen, sōrōko nasiraw la, sanuko tun ye Manden ke baana ye ka temē dijē jamana bēe kan o waatiw la. Nka fen min tun b'e kōgoji kōfē, o dōnbaliya de tun b'e ka Manden Bori tōrō. A naniya tun ye ka taa o ko nēnini walasa ni nafaw b'e yen Mandenjamana fölo k'o sōrō.

2 - Kurunbaw dilali: San wolonwula kera kurundila la, Kabu jamana kōnō kōgojida la Banjuli. San wolonwula te tile wolonwula ye. Baarakela ba bi

saba (30 000), jatew y'a jira k'olu de ye baaraba in kē su nitile ka kurun ba ba fila laben (2000). Dunanw tun b'o la ani dugulenw. Dōnnibaga caman tun b'e kēne kan minnu n'an ka bi enzeniyēriw ni sawanw ye kelen ye : jiko dōnnibagabaw, Dolo dōnnibagabaw, Zogarafi n'o ye dugukolo ni jamanaw ni jiw dōnnibagabaw ye, ka moriw, tontigiw ani subaaw fara olu kan. Manden Bori ye ninnu bēe bila wulikajow la walasa a ka se ka taa kōgoji dan nini k'a ye.

3 - Janfaw : Nin jōgōn baaraba mana kē gundo la cogo o cogo, a yōrō mana janya cogo o cogo Manden faaba la n'o ye "Nani" ye, fodow ka bō a kalama. Maden maakōrō dōw tun ma son Manden Bori ka Hakilila in ma. U tun y'a jate k'a ke baaraba lankolon fu ye, Manden nafolo, a ka dōnniania mōgōñenama caman bēna to min dafé gansan. Nka u ma se ka masakē bō a kumakan kan. O kelen min kē, u ye janfaw laben. Manden Bori ye Misiraka min bila baaraw nəməgoya la, u fölola k'o kēlē, Arasidi : Ni masakē kelen tē, Arasidi tun kōlosilen don ni Manden mōgō bēs ye ka da a jōyōrō kan an'a nafa. A lakannen tun don kélékuntigiw fē sanga ni waati bēs, a mana kē yōrō o yōrō la. Don dōla, maakōrōw ye suya ke ka don Arasidi kan a ka so kōnō, k'a jira a la fen o fen ka di a ye Manden, a k'o kē nk'a ka kōgojikantaamako in dabila pewu, n'o tē ni min y'a sōrō o y'a no ye. O bagabagali in ma Arasidi bō a ja kan. A ye dosokōrō belebele saba nini ka fara a lakanabagaw kan bawo wuluw b'e subagaw ni jinew ye ka wowo ci u la. Dōn dōla tuguni, su fē, janfanci ninnuyē suya kē tuguni ka don Arasidi kan k'a to sunōgō la, k'a kun di kolokoto, k'a ka dosokōrōw kantigē k'u kunkolo bila a kērefē dilan kan, ka bō ka daw ni fölowow yēlēlen to yen, Arasidi ma bō fosi kalama. Ja binnen a la, a sera ka min kē o kera yēlēdōrōn de ye. Siranbora a dusukun na, a m'a ka so bila ka yēlēma so wēre kōnō, a

m'a jōyōrō labila, k'a jira faama na k'a bōra baara la. A ye dusu ta kokura ka nēsin a ka baara ma. Kabini janfa filanan in kera don min na, a ye konnegew bō a ka daw la bawo u tun te tugu bilen. A y'a jira n'u b'a faga, u k'a faga, ale Arasidi tēna bō a kan kan. Nka a ma nē min kō, a kera o ye. Arasidi ye dijē to k'a sababu ke sumaya ye. Arasidi ka saya kera jigitigē dan ye nin don in Banjuli. Janjaw ni bonyamaseginw bannen kō, Manden Boriye Arasidi ka dankan sigi a no na, n'o ye Fezi Abuduli ye. Janfa tigilamōgōw nana a laje ka masarenw lamuruti, ka kēledenw lamuruti, ka kurunbolilaw ni kurundilalaw lamuruti. Manen Bori yēre balimamusoden, Kumu y'a nini ka kurunbolilaw lamuruti. O kelen min kē, Kélékuntigiw y'a mine k'a don nege la. A y'a yēre faga. Kumu ka saya degun barika bonyara Manden Bori furumuso kan fo k'a damatēmē. O kulekanw donna masakē tulo la. A tun b'e k'a fo k'ale tēna Kolonkan denkē yetuguni. Janfa barika bonyara fo ka don masakē yēre ka du kōnō, nka o bēe la baaraw ma jo, a tora a kan kan, ko fo a ka taa kōgoji dan nini.

4 - Sifileli : Baaraw bannen, ka kunnafoni caman sōrō, sifileli daminēna. O sifileli in ye mun ye? Kurun minnu dilala fo ka olu laje n'u bē se ka taama jan kē, n'u bē se ka donnī caman ta ani mōgōw, k'a laje ni kurunbolilaw b'e se kurunboli la a nēma, n'u bē se ka taama geleyaw kun. Manden Boriye kurunbaw, kurun mankanw ani kurun misenninw laben, olu ye nēbilataama kē. Olu ni minēn w dafalen ani mōgōw dafalen taara badenyataama na tilebin fē, ka kalo damadō kē u bē se ka taa, ka tila ka segin ka na Manden. Olu ye kunnafoni, kalan ni dōnniya minnu sōrō, u nana n'olu ye. Manden Bori y'i sinsin o de kan k'a taamaba yēre damine. Nka sanni jikantaamaba in ka damine, a ye fanga latēmē a dōgōkē ma n'o ye Kanku Musa ye. Kibaru nata la an bē se kuma o kan.

.Mahamadu Konta

Mali ni Faransi bëna tème n'u ce sigikafow ye tungarankew kunko la

Faransi minisiri min jësinnen be dunanko, kelenya, fasodenya ani njogondëme yirimali ma, n'o ye Eriki Beson ye, o tun nana taama na Mali kono. Taama in kunceto, a ye kunnafonidilaje ke siribidon maristikalo tile 28 san 2003. Minisiri in boën Senegali ni Kapuveri, a nana Mali la. Mali jemogow ni Faransi ye sigikaf dë damine kabini zanwuyekalo temenin in; nk'u ma bëñ ko la. Kabini nin laje damine na, Eriki Beson y'a jira k'a nakun te o sigikaf to laseli ye. A ka fo la, a nana jamana jemogow ka hakililaw faamuya a ko la, ani k'a dòn halibi n'u sago don u ka sigi ka kuma walasa u ka se ka bëñ ko la.

Laje in senfe, sigikaf in bëna tème sira min fe, u bënnna o la. O kofe, Mali kono minisiri min jësinnen be kokankow ani Afiriki kelenya ma n'o ye Badara Alu Makalu ye, o ni Eriki Beson ye njogonye ke baara dòw kan. Beson ni jamanakuntigi Amadu Tumani Ture fana ye njogonye ke. O njogo ye senfe, a y'a jira jamanakuntigi la, k'u bënnna sigikaf kecogo la. Ani ko n'a ma ne k'u bëna tème ni sigikaf in ye, ko Amadu Tumani Ture y'a jeyä ale ma, k'a jemogoya be di Badara Alu Makalu ma.

Faransi minisiri min jësinnen be dunanko, kelenya, fasodenya ani njogondëme yiriwali ma, a ka kunnafonidilaje senfe, a y'a jira a ka koroñow la, ko k'i ka jamana bila ka taa jamana wëre la kasoro o yamaruya seben nafamaw t'i bolo, k'o koloñ jugu ka ca. A ko mogo dòw be se k'i mine k'u sago k'ila, walima i be se ka kojugu ke dòw la ka tunun. A ko a tigilamogow be se ka don dòroguko ani warikojagami fana na. Mali kokankow ani Afiriki kelenya minisiri Badara Alu Makalu ani Faransi lasigiden min be Mali kono n'o ye Misseli Ereveran De

Manton ye, olu tun be laje in kene kan. Eriki Beson y'a jira ko Mali ko ka gelén Faransi ma. A t'a fe a ka tooroya fosi ka se Mali ma. Faransi minisiri in ka fo la, k'olu mana sigikaf jini Mali fe ko o ko la, ko jamana jemogow be son o ma. A y'a jira k'o ye foliko ye. A y'a jira fana, ko fen min ye tungaranke sebenntanw kunko ye, k'o jenaboli da ka di Mali ni Faransi fila bee la. Ni mogo ma ne tungafetaa ko, a k'a taayorjamana ka sariyaw dafa ka soro ka taa.

Minisiri ka fo la, Faransi ye dunajigin jamana ye; nka ko mogo caman t'o kalama. Walasa k'o kuma in sementiya, a ko san kono mogo minnu b'a jini ka t'u yere kalifa Eröpu jamanaw na, ko Faransi de b'a caman bisimila. San o san Faransi b'a ka jamanadenyaseben di mogo hake min ma, a k'o ka ca mogo 100.000 ye. N'i y'i dogo ka don Eröpu, i mana mine i be waati hake ke kasoo la, a ko faransi ta kuntaala ka surun ni jamana tow ta ye. San kono Maliden hake min be Faransi donni yamaruyasében (wiza) jini, kemesarada 75 ta be jenaboo. Folo Eröpu jamanaw tun b'u kanga dunaw ni donni ce u ka jamanaw kan. A ko njogoya donna o ko la sisan. Sabula ko Eröpu jamanaw jera ka sariya do sigi dunanko la.

Hakililajiginna, san 2008 maristikalo la, Faransi tun ye seben do ci Mali ma. Maliden sebenntan hake min be Faransi n'u ka kan ka gen ka bo jamana kono, a jiralen be

o seben cilén in kono, ko walasa genni ka bo a ma, fo Mali jemogow ka jen ni waleya damado ye u ni njogon ce. N'o ye Faransi donni yamaruyasében te mogo minnu bolo, u ka je ka sira da olu ne. Faransi yere b'a sagolamogow sugandi minnu be se ka don a ka jamana kan. Olu bolo be don baara la Faransi. N'o kera Mali ni Faransi be njogon deme yiriwali sira fe.

Laje min kera zanwuyekalo temenin in n'u ma ne a la, o tun ye Faransi ni Mali sigiko naaninan ye lajini ninnu kunna tungarankew ka kowew na. Maristikalo la u sigira a kuma kunna Faransi, ka laban ka sigi a kunna Bamako kokura zuwenkalo la. A si la Mali jennen te ni lajini dòw waleyali ye. NKA kerékerénenya la, Faransi y'a jira ko Maliden sebenntan minnu be yen, n'a ma ne ko genni be bo a ma, ka sigili yamaruyasében di u ma, k'ale te se ka tème seben 1.500 kan san kono. Mali jemogow y'a jira k'o ka dògo sebenntan hake la. Ko a k'a ke 5.000 walima 4.000 ye.

Fen caman werew be Faransi ka lajiniw na Mali k'a te se k'a hakilila fo olu la n'a m'u jatemic kosebe.

An b'aw ladonniya, ko Afiriki jamana 7 jenna ni Faransi ka lajini ninnu waleyali ye u ni njogon ce kaban. A' k'a don fana, ko jamana si ni si minceccogo te kelen ye Faransi bolo. Ni Mali ni Faransi te ne njogon k'o, a meen o meen u na ben fola.

Salimu Togola
Dokala Yusufu Jara

Ala ka here ke Mali ye

Ne b'a jini Ala fe, san 2009 samiyé, Ala k'a diya Mali senekela bee la. Geleya minnu be dijne kono, Ala ka Mali kisi o geleyaw ma. A fo'ra Kibaru boko 446 nan kono, a ne 10 nan na, ko sumandëse ka jugu jamana 32 kono Afiriki koronyantfan fe. Kongo be ka dankari mogo miliyon 18 njogonna na k'a sababu ke ja ye ani kele juguw. Nka n'i ye ne nininka ne be se k'a fo o kele da.

Alasani Tarawele, Kokuna, Kapolondugu, Sikaso

Goferenaman ye demeniwari di politikitonw ma

Politikitonw ye demeniwari hake min soro san 2008 la, o ye sefawari miliyari 1 ani miliyon 201 ani ba 106 ani 164 ye. O wari in na, miliyari 1 ani miliyon 35 ani ba 136 ani 360 be tila politikiton 30 ce, minnu ka san soro n'a musaka jatebosébenw kécogo ka ni. Tén 62 de tun ka sébenw sera woteko jénabocakéda (DGE) ani jamana ka soro ni musaka jatebo sariyaso ma. Wari to min be to goferenaman ka wari labilalen na, n'o ye miliyon 165 ani 109.003 ye o be lasegin faso ka kesu (terezori) kono. Sariya nimor 09 - 04 / P - RM

Farikolonejé kibaruyaw

Nin y'a san damado ye, Mali ntolatantón tc tème tako fólo kan Afiriki ntolatanw na. Ninan Sitadi ni Joliba be tako filan na, u b'a fe ka se sabanan ma. Sibiridon awirikalo tile 18, Sitadi ni Alizerikaw ye n'gouc, o kéra 1 ni 0 ye Sitadi juguya la. Ntolatan in kéra Alizerijamana kan, a komasegin be ke Mali la yan mekalo tile 03 san 2009. Sitadi ni ntolatantón min ye n'gouc o togo JSM Bejaia. Ntolatan in be ke Kupu Kafu hukumu kono. Karidon kalo tile 19 Joliba ni Zanbikaw ka ntolatantón ye n'gouc, o togo, Zesco United. O kéra filanninbin ye 0 ni 0, Bamako yan. Komasegin be ke Zanbi jamana kan. Sebaaya scoli kéra wajibi ye, an ka ntolatantón fila ninnu ma, n'u b'a fe ka se tako sabanan kéné kan. Nin ntolatan fila bee ka gelen hali n'o y'a cros Sitadi ta be ke so yan. Taratadon awirilikalo tile 21, farikolonejélaw, ka bádi sédiu jamana caman kón, ou, cón Modibo Keyita cros farikolonejélaw la, boli, panni, tamafili n'u na. Wannogouc n'u na. Jamana minnu ye bee dan olu kéra

min be goferenaman ka demeniwari dicogo kofo, wari in be tila ka késoré n'o kónkow ye. Politikiton croyen be tali ke a ka depite ni konseye hake sorsolen na wotew senfe. O la ADEMA be miliyon 376 ani ba 183 ani 995 soro. URD ta ye miliyon 203 ani ba 169 ani 143 ye. RPM be miliyon 115 ani ba 24 ani 489 soro. MPR be miliyon 57 ani ba 192 ani 293 soro. CNID be miliyon 52 ani ba 7 ani 300 soro. PARENA ta ye miliyon 44 ani ba 134 ani 582 ye. SADI ta ye miliyon 26 ani ba 199 ani 96 ye. MIRIA niroy be ben

miliyon 17 ani ba 55 ani 423 ye. BDIA be miliyon 14 ani ba 126 ani 424 soro. PCR be miliyon 13 ani ba 56 ani 445 soro. CDS ta ye miliyon 12 ani ba 142 ani 716 ye. PDR be miliyon 8 ani ba 105 ani 859 ye. PIDS be miliyon 97 ani ba 43 ani 929 soro. BARA ta ye miliyon 6 ani ba 150 ani 54 ye. UFD be miliyon 6 ani ba 75 ani 192 soro. PDJ niroy be miliyon 6 ani ba 60 ani 148 ye. RDS be miliyon 6 ani ba 56 ani 287 soro. RAMAT - Pariti be miliyon 6 ani ba 44 ani 503 soro. MPLS RAMATA niroy be miliyon 6 ani ba 32 ani 820 ye. RDR be miliyon 6 ani ba 28 ani 858 soro. ANC, MADI, PARI, URD, PECSAM, PEI, REDD, PDS, ani RJP, olu politikiton 9 kelen - kelen bee be miliyon 6 ani ba 1 ani 530 soro.

Solomani Dunbiya
Dokala Yusufu Jara

Tulon

Nin ja fila dilanbagá y'a dabó a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

1 - Daage min be buwatiw kan. 2 - ja min be muso boló kan. 3 - ja min be jirbolo kan. 4 - Tulukalaw kuru. 5 - Muso boló kelen. 6 - Jiri bulu.
7 - Muso kanhaknd. 8 - Buwati kndnra. 9 - Taafe nugu d. 10 - Muso kan.

jaabi

Mali be fadenkene fila kan ntolatan na

J oliba ni sitadimaline, o ntolatanton fila ninnu ye Malidenw nejyoyroyentolatanton njanaw ka ntolatan ani Kafu ka kupu la.

O hukumu kono, Alizeri ntolatanton Zesemubeja ye Sitadimaline bisimila sibridon awirilikalo tile 18 san 2009. Malidenw ta te dowerye ye neji suuru ko. Zesemubeja ye Sitadimaline gosi 1 ni 0. Nin b'a jira ko ntolatan in kosegin ka gelen kosebe; a nogooyada ye a be ke Mali la. N'a sera ka Zesemubeja gosi o la 2 ni 0, o y'a kelen ye ka woyo yelen. Walasa o hakilila in ka se ka sabati, fo jamanadenw k'u ffanga ke kelen ye ka ntolatannaw senkoromadon. Jamanako don, Sitadimalineko doren te.

An k'a laben ka mekalo tile 2 kono; o ye ntolatan komasegin ye Bamako, Mali ni Alizeri ce. An yerew ka nzana do b'a fo ko «nkelennin ba ka tiga sendon, n'a ma min k'o don, a te se o la»

Jamanadenw k'a laje ka Kani 2010 ntolatan nesigi kosebe, ni ntolatannaw senkoromadonni ye. Sabula Mali

ntolatan be yoro min na bi hasidiya ani nengoya kelen be k'a tine. Tonko kelen an fadenyajalan, olu de kelen be k'a s e n n a s i r i .

Mali ka ntolatan filanan min kera Sitadimaline ni Alizeri Zesemubeja ta kofe, okera Joliba ni Zanbi Zesikonati ka nogoonsoro ye. A kera ntolatanton njanaw ka ntolatan hukumu kono; n'o ye ligi desanpiyon ye. A ko geleyara Joliba bolo kosebe.

Ntolatan in kera Mali kono. A labanna 0 ni 0 la. Nka fosi ma tine a la folo. Sabula ntolatan in komasegin be taa ke Zanbi mekalo tile 3 san 2009.

Jatemine na, bidonbaantanya be Joliba la an be waati min na. N'ote sebaaya tun ka surun Joliba la kosebe. Atun be Zanbi Zesikonati kan kudayi. NK'a ma se ka bi don. Walasa Joliba fana ka se ka woyo yelen, fo a ka se ka Zanbi gosi 1 ni 0. O la Joliba nemogow k'a laje, ka bidonbaako jatemine ka kon fadenkene ne.

Isa Jalo ka bo Kodugu Dugabugu komini na, Kati

Nininkali jaabiw

Bakari Kindo ka bo Ringande,
Ndebugu zoni na, Ofisi kono ye
nininkali Ke :

1) Yali kariton bilenmanw wari
be sara jalatibaaw ye wa
(aribitiriw)?

2) Kani ni kupudimondi nataw
biye songo ye joli ye?

Jaabiw

1) Kariton bilenmanw wari be sara tuma bee. Ton walima jekulu min be ntolatan laben, wari in be sara o de ye. Misali la, kupudimondi ntolatahw na, kariton bilenmanw wariw be sara "FIFA" ye (Dijne ntolatanko njenabolitonba). Kani ntolatanw na, u be sara "CAF" ye (Afiriki ntolatanko njenabolitonba). Eropujamanaw ka ntolatanw na, u be sara UEFA ye (Eropu jamanaw ka ntolatanko njenabolitonba). Mali kono ntolatantonw ni nogo ce, u be sara Federason ye. Jon be kariton bilenman wari sara? Ntolatanna be ton min na, o de b'a sara ntolatanna

no na, bawo ntolatanna b'i ko ton ka baaraden. Nka Eropujamana dow la ani Ameriki woroduguyanfan jamana do, ntolatanna mana kariton bilenman soro ten k'a sababu ke nalomaya ye walima dusubaya lankolon, a yere b'a ka wari sara.

2) Kani min bena ke Angola san 2010, o biyew feereli ma damine folo; an ma kunnaфони soro folo u songoko kan. Jatemine koni y'a jira k'an ka jamana biyew da ka di ni Afiriki jamana caman ta ye. Fen min ye san 2010 kupudimondi ye, n'o bena ke Afirikidisidi, o biyew feereli koni daminen. Kunnafoniw y'a jira ko biye kun folo minnu feerela feburuyekalo temenen in tile 20 , olu hake be se miliyon kelen ani ba kemere wooco ni bi saba ni duuru ani kemere ni bi saba ni wooco ma (1 635 136). O biye ninnu na, 30 % sanna Afirikidisidi jamadenw fe, a to 70 % sanna dijne jamana tow fe. Jamana minnu

be tugu Afirikidisidi la biyecamansan na, olu ye Lamerikenjamana ye, Angilejamana, Alimanjamana, Itali ani Ositarali. Biye kun filanan feereli be damine mekalo nata tile 4 don. Biye suguya fila de bc ka feere: ntolatan kelen fileli biye, ani biye min b'i yamaruya ka taa i sagolantolatan bee laje.

Solomani Bobo Tunkara
Mahamadu Konta

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo
Mali kanw kunnafonisebenw
baarada kuntigi
Banzo Samake

Kibaru
BP : 24 Telefoni : 20-21-21-04
Kibaru Bugufiyé Bosola
Bamako - Mali
Sebenni jekulu
Mahamadu Konta Dokala
Yusufu Jara
Labugunyoro - Kibaru gafedilan
baarada
Bolen hake : 16 000

Ne 11nan to
medayi sanunama 1 soro. Mali ka medayi sanumama soro la tamafili la. Mali kono yan, ntolatanton njanaw ka nogoondan siratige la, a tako 18

nan , Joliba be ten kan ni kuru 37 ye. COB dalen b'ale kan ni kuru 35 ye, ka soro dasiw ka ton (USFAS) ke sabanan ye ni kuru 30 ye.

Mahamadu Konta